

[Per Hækkerup.]

Som anført af den højtærede udenrigsminister har de seks selv truffet foranstaltninger til at mindske forskelsbehandlingen, dels ensidigt med hensyn til toldnedsættelser, dels under forudsætning af gensidighed med hensyn til importreguleringen. Denne imødekommenhed må tages som udtryk for, at der hos de seks er kræfter, der ønsker at komme til forståelse med de andre OEEC-lande.

På tilsvarende måde har man formentlig lov at opfatte den 3-årige handelsaftale med Vesttyskland. Selv om den ikke kan borttage enhver dansk bekymring for den fremtidige handelsudvikling, må den hilses velkommen som et middel til at stabilisere den traditionelle handel mellem de to lande og dermed mindske virkningen af forskelsbehandlingen.

Så vigtigt korttidsproblemet og den begyndende forskelsbehandling er, bliver dog spørgsmålet om udviklingen i det lange løb af mere indgribende og afgørende betydning. Der er her tale om et fælles europæisk problem, som dels kan ses ud fra en europæisk synsvinkel, dels stiller Danmark over for visse vanskelige afgørelser.

For alle de vesteuropæiske lande betyder virkeliggørelsen af de seks' union og afbrydelsen af frihandelsforhandlingerne, at de fremtidige muligheder for det økonomiske samarbejde mellem dem rejser sig som et stort spørgsmål. Hvad bliver konsekvenserne af dette truende skisma?

Den lempeligste konsekvens er, at samarbejdets videre udvikling standses, men at man dog bliver i stand til at bevare den grad af økonomisk integration, der er opnået først og fremmest gennem OEEC.

Uheldigere stillet vil vi alle være, hvis modsætningerne mellem de seks og de andre OEEC-lande skærpes i en sådan grad, at det ikke engang bliver muligt at opretholde det hidtidige samarbejde inden for denne organisation, et samarbejde, der utvivlsomt har bidraget til Vesteuropas økonomiske vækst siden krigen. En sådan udvikling kan samtidig medføre, at den europæiske betalingsoverenskomst, EMA, ikke kommer til at fungere.

Det værste perspektiv er dog, at vi havner i en handelskrig. Muligheden heraf kan ikke helt udelukkes, selv om det må erkendes,

at den vil have de allerulykkeligste virkninger. Den vil nemlig ikke blot være økonomisk ødelæggende — især for et lille land som Danmark, der har sine to store kunder på hver side af et muligt fremtidigt økonomisk jerntæppe — men vil også kunne få videre konsekvenser for det vestlige samarbejde. Lande, der åbent kriges økonomisk, vil kun vanskeligt kunne samarbejde forsvarsmæssigt og politisk. Derfor kan en vesteuropæisk handelsborgerkrig eventyrelse ikke blot det vesteuropæiske samarbejde, men endda bringe NATOs eksistens i fare og dermed forringe chancerne for en afspændings- og forståelsespolitik i Europa.

En sådan skæbnesvanger udvikling må det være en fælleseuropæisk interesse at undgå. Man hører så ofte ivrige talsmænd for en tilslutning til de seks tale om, at de andre, de skeptiske, er mindre gode europæere, der er hyllet i nationalistiske fordomme. Det forekommer mig, at virkelige europæere først og fremmest må arbejde for fuld kraft på en løsning omfattende alle 17 OEEC-lande og ikke ved en ivrig agitation for tilslutning til de seks lægge små sten i vejen for en sådan. De, der for hurtigt kaster vrang på 17-lande-løsningen og ønsker hovedkulds tilslutning til de seks, løber en betænkelig risiko for at fremme en halv europæisk løsning, at blive halve europæere og ikke virkelige europæere, som de prøver at tage patent på at være.

Som anført af den højtærede udenrigsminister er der ikke anledning til nogen overdreven optimisme med hensyn til udsigterne for de videre forhandlinger om den mere omfattende europæiske løsning. Men forhandlinger forestår, og omend vi ikke for nærværende kender oplægget til disse, er jeg helt enig med regeringen i, at det må være i Danmarks klare interesse at deltage i disse forhandlinger og fortsat holde alle muligheder åbne.

Vender vi os derefter fra den videre europæiske synsvinkel og anstiller en mere snæver og måske mere nærliggende vurdering af Danmarks interesser, står vi over for valget mellem flere muligheder.

Det kan ikke undre, at efter sammenbruddet af frihandelsforhandlingerne er spørgsmålet om en øjeblikkelig dansk tilslutning til de seks blevet aktualiseret. Vi oplever da også, at adskillige med stor